

Zabrana diskriminacije osoba drugačije seksualne orijentacije ili rodnog identiteta (LGBT) zasniva se na Univerzalnoj deklaraciji o pravima čoveka UN, Paktu o građanskim i političkim pravima UN, Paktu o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima UN, i drugim UN dokumentima za zaštitu ljudskih prava, kao i na Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Normativni okvir za zaštitu ravnopravnosti pripadnika LGBT populacije uglavnom je zadovoljavajući, ali se odredbe važećih zakona, strategija i podzakonskih akata kojima se zabranjuje diskriminacija ne sprovode dosledno. Ustav Srbije ne pominje izričito kao jedno od ličnih svojstava seksualnu orijentaciju, ali se ono pominje u Zakonu o zabrani diskriminacije (čl. 2). U posebnom članu Zakona o zabrani diskriminacije (čl. 21) je propisano da je seksualna orijentacija privatna stvar i da niko ne može biti pozvan da se javno izjasni o svojoj seksualnoj orijentaciji, kao i da svako ima pravo da se o svojoj seksualnoj orijentaciji izjasni, a da je diskriminatorско postupanje zbog takvog izjašnjavanja zabranjeno. Usled neujednačenih kriterijuma za vođenje sudskih statistika nije moguće od sudova prikupiti pouzdane podatke o broju postupaka koji se vode zbog diskriminacije.

Na zaključak da je ova kategorija stanovništva veoma ugrožena ukazuje i podatak da je Srbija predstavila svoj UPR izveštaj januara 2013. godine, i od Saveta za ljudska prava UN dobila 144 preporuke od kojih se 77 odnosi na prava LGBT osoba. Rok za njihovo sprovođenje je 2016. godina. Evropska komisija je primetila napredak u zaštiti prava LGBT osoba u 2013. godini, koji je neophodno očuvati. Oktobra 2014. usvojen je Akcioni plan za primenu strategije prevencije i zaštite od diskriminacije za period 2014–2018. godine koji sadrži 19 mera koje se posebno odnose na LGBT populaciju.

Mada se izričito ne pominje diskriminacija je zabranjena po bilo kom osnovu ili ličnom statusu, uključujući i seksualnu orijentaciju, što je potvrdio i Ustavni sud.

5.2. Prava istopolnih partnera.

Istopolnim partnerima se ne priznaje pravo na brak, ni pravo na vanbračnu zajednicu, te su diskriminisani pri ostvarivanju niza prava (pravo na izdržavanje, na zajedničko usvajanje deteta, na sticanje zajedničke imovine, na posebnu zaštitu od nasilja u porodici, na nastavljnje korišćenja zakupljenog stana posle smrti supružnika-zakupca, na oslobađanje od dužnosti svedočenja, na zakonsko nasleđivanje, na porodičnu penziju i dr.). LGBT osobe su diskriminisane i u pristupu zdravstvenoj zaštiti, zbog čega strahuju od otkrivanja podataka o svojoj seksualnoj orijentaciji, čak i ukoliko je ovaj podatak od medicinskog značaja. LGBT pacijente vanbračni partneri ne mogu da posećuju u bolnici, i ne mogu imati pristup njihovim medicinskim podacima.

Ustavni sud je zauzeo stav da je „na posredan način, kroz određivanje pojma braka, ustavotvorac odredio i pojam vanbračne zajednice. Drugim rečima, izjednačavajući vanbračnu zajednicu sa bračnom, ustavotvorac je određivanje suštinskih elemenata potrebnih za nastanak vanbračne zajednice vezao za postojanje elemenata potrebnih za nastanak bračne. Kako Ustav kao jedan od konstitutivnih elemenata za zaključenje braka